

1909г.

دوردجى ايل

1909
ОКТЯБРЬСКАЯ
ЗАЩИТА ПРАВОВОГО

ملا ناصر الدين

№27. ЩЕНА 12 К. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ ٢٧

ІІКЛ

Станица Махмакхи.

ماه تختي واقرالنده

«اديان قىي، بويان قوي، ترپشىھ قوي يە دوشىرىن ...
 Harr, kann-boi myga! ...

... يوف بىو «قاچاڭ» قورتلارى نە يامان قۇرغىزىلدى
Открытие Кодомызловинные микроби „Kaçsaar“

اداره و فانتور
تفلیس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴

Тифлісъ, Давидовская ул. д № 24.

Редакція журнала „МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ“

لئگرام ایجون آدریس: تفلیس، ملا نصرالدینه.

Тифлісъ, „Молланасреддинъ“

اعلان قیمتی

قباق سحیفه‌ده پیطفت ایله بوسطره ۱ قپک، دال صحیفه‌ده ۷ قپک.

آدریس ده گیشمک حقی ۳ دانه یدی قبک لک مارقدار.

۲۹ جمادی الآخر ۱۲۲۷ بازار. هفتده بر دفعه چیخان تورک مجموعه‌سی در.

ملا نصرالدین اولمچی، ایکمچی و اوچومچی ایلی نئج جلد نمش ڪتابلاری و بوش جلد لری ساتیلماقده در. جدل لری اوستنده ملازک شکلی و آدی، مجموعه‌نئج تاریخی قیزیل ورق ایله باسیلو بدر. قیمتلری اداره‌ده: اولمچی ایلی ۵ منات، ایکمچی و اوچومچی ایلی ۶ منات، بوش جلد ۷۰ قپک، پوچتا خرجی ایله: اولمچی ایلی ۶ منات، ایکمچی و اوچومچی ایلی ۷ منات، بوش جلد ۱ منات.

„Т-во ПРОВОДНИКЪ“

ВЪ РИГЪ

پروودنیق شرکتی
ریغا شهر نده

1888

کارخانه‌لر:

ریزین لئمش پارچالار ر سو کیچیر تمیین بالنارلار.

ریزین قالوشلاری

«اسیاست» و «تالق» دن قایری لئمش مال لار.

کیچه ریز نندن آیاق قابلاری.

«لینه‌لواوم»، بر رنکلی «گوللی» و

آربا و ویلوسیلید شین لری و حصه لری.

پروقا ایله آرالانش

ریز نندن هاشیا آلت لری.

ریزیندن، یئنقادن و غیر « قول» لار

ایلیکتریک ماشیناسی آلت لری.

ریزینتا بولودلاری،

ایبو نیت و بوینوزدان قایری لئمش شیلر.

ریزینتا داراخ لاری

فو فوغرافیا آلت لری.

ها ایله دولی و غیر جور آفقاما بیل شین لری

ریزین اویونجا قالاوی (ایغرو شقا) و غالانتیرینی شیلر.

«لینقر و سوت» لار.

جراح و حکیم حجت لری.

ساخته دهی لر (گونل).

ایلیکتریق قوه سیلی کنار ایدن و سودان کیچیرن آلت لر.

زاقافقا زیاده فابریقا آمباری

تفلیس « سالاق کوچه سنده، نمره ۴۰.

تیفلیس، سولولکسکая ул. № 4.

﴿ ایرواندە غازىتە اوخرىياللار . ﴾

(میرزا جلال یوسف زاده افنديمه تحفه)

بويوك ماغازه صاحبى غازىتە ساتانى چاغىر ووب
ايکى غازىتە آلىر و پول صحبتى اورتالىقە
گلمندە دىبور كە «منم قاعدهم بىلدەر كە
غازىتەلرى اوخوياندان سورا آخشام قايتارىرام
صاحبىنه و هەرسىنەدە بىر قېك پول و يىرىم،
آخشام گل ايکى قىيىگى و غازىتەلرى آل آپار».
سوز يوخ، غازىتە ساتان دە چوخ راضى اوپور،
او سبىدە كە ايکى قىيىگى قوييار حىدىنه، غازىتە
لرى دە ويرەر صاحبىنه و دىبور كە ساتىلمىدايى.
بوده بىر قسمى.

بىر قسم اوخوجى لارڭىدە آدىنى قويماق
اولار «قايسانك آچارى»

مەتلا، غازىتە دولاندىران چارسۇ ايلە
گىدرىكىن بىر ماغازه صاحبى چاغىر ووب بىر
غازىتە آلىر. قونشى دكانچى لاردە بىر بىر
يعيشىلار بونك باشىنا، وىرىي باشلىور غازىتە
نى او خومماقە: «بلى، بختىارلار و قزوينلى لىر
دورت منزىل دن سورا طهرانه چاتارلار، سېھدار
بىلە دىدى، سردار اسىد ايلە دىدى»،
خلاصە، تىلغىراف خىرلىرىنى او خودىيلار، آخردە
اور تالىقە پول صحبتى گىلدى: ايندى گورمك
بىر شاهىنى كىم ويرەجىت، اون آلتى نفر
يىرى يىرىنە او زىنى تو تور كە «مشەهدى،
چىخارت سن وير»، «حضرت عباس حاقدى،
جىيدىمە ايکى جە قېك پولىم وار، بو گون سن
وير، صباح دە من ۋىررم». «آى حاجى والله

ايرواندە غازىتە اوخويانلار و غازىتەيە
طالب اولانلار بىر نىچە قسم در.

اولىمجى قسمى «سورا گورو شەرىك»

گورورسەن كە غازىتە ساتان غازىتەلرى
قول تو قىنه ووروب دولاندىقى يىرددە دكاندان برى
سى بونى چاغىردى كە «آ بالا، گئور مە
بىر غازىتە وير». اوغلان سوپونجىك قاچاراڭ
غازىتەنى آپاروب ويرىر و پولىنى گۈزلىور.
آغا غازىتەنى آلاندان سورا اوغلاندان سورا.
شور كە «بالا، داخى نىه دوروبىسان، گىت
غازىتەلرگى سات». اوغلان دىبور كە «بس
غارىتەنك پولى؟». آغا جواب ويرىر كە:
«سورا گورو شەرىك».

بو بىر قسمى.

ايكمجى قسمى «ياخشى خبر» اوخوجىلارى.
چوخ وقت گورورسەن كە كۆچەنڭ او راتا
سەندە بىر فچە آدام دوروب و غازىتە ساتانى
گوروب چاغرىلار. بونلارڭى بىر فقى غازىتە
نى او شاغىڭىزىن آلبوب او طرفىنە بو طرفىنە
باخوب گەنە قايتارىر ويرىر ساتانك اليىنە و
دىبور «ايچ، ياخشى خېرىلىرى يو خىدر، ياخشى
خېرىلىرى اولاندە گئور آليم».

بوده بىر قسمى.

أو خويوب قايتارانلار:

أو خوجى لارڭى بىر جورى دە بىلدەر كە بىر

ایچم آند قرآن سینندرمانام — منیم آندیمه خلق ایدیر اعتبار، او زوم طالبم چونکه حریته — او حریته کیم ایدم رخندار، علاوه: سوزوم صحبتیم تندر، — یوزومدن گوزومدن یاغیرزه مار، تنومند، پر زور، پرس قوتم — نهنگم، پلنگم، یل روزگار او گومده رحیم خان، دالمدا صمد — دوباره او تو زمین نفر خر سوار اگر ایسته سهم شهر طهرانی من، — ایکی حمله ده ایله رم قارمار، نه تبریز، سلاماس، خوی، اردبیل: — ارومی، مرند، آنگهی سبزوار، نه قزوین، رشت، ازهله، اصفهان: — نه شیراز، یاقم خورسانی لار، نه باقر، نه ستار کیم در بولار؟ — نه سردار اسعد، نده اختیار، ولی من او زوم قور خoram دوغریسی — اورمک دورمیور تتره یور بیدوار، او در که رفیق شفیقیم منیم — منی قویمادی کیم اولام خارزار اشارمه تبریزی اشغال ایدوب — یریتی جراد، پیان، خمار. او لووب ایندی یکسر او سایدیقلاریم — تمامی کمند بلایه دچار نهوار اختیاری دینوب سویله سین — قالوب سیله ده غملری بی شمار اللهم سالوب اونلاری مشکله — منی ایلدی یاخشی جه کامکار. او تبریز، او تبریز، او ویران شده — ایدوب سینه هی لاهه تک داغدار او کان عدو، منبع انقلاب — او عثمانی ترکانیه رهگذار او قافقاسی کافر لرک معدنی، — او بایی ینجیجاق احرار لار او قیلیدی منی عالم ایچره زبون — او ایتدی منی حالمه اشکبار او هشرو طه خواه انجمن، انجمن، — اوراده و کیلک ایدن نابکار و ورور بجانه اود آدار بایجان، — اریس پیسیم دمبدم «دمبه» وار. بو گون تازه برسوز ایشیدیم گنه، — قولاقلاریمی قاوزادیم چون حمار، او لوم قور خوسی دوشی اندامه، — قازیلیدی مکا هر طرفدن مزار، دیو للار گلور او سیمه جوخ قوشون، — فدائی، مجاهد، صفار، کبار، او او بیلار بتون یکدل و یکجهت — که بیولده ایتسون هامی جان نثار، ایدوبلر قسم یاد یکسر، منی: — سالوب تختدن ایله سونلر کنار، او نکجون دولوب سینه هاضطراب — آلو ولاندی جانیم او لووب پر شرار اگر مکن او لسه بو گون دورمیوب — چیخوب مسکنمند ایدر دیم فرار بوجور شاهله یقدانسا، چوق یاخشیدر — اولا قسمت، او لسام غریب الدیار او زوم بیلمیشم آخری ایلیور — بو ملت منی غازم، گور نار آخ آی قارداشیم کابل عبدالحمید! — ای عالمه من غمیمه غمگسار او زولدی سنک تک منده ایلیم — حر محانه دن او لشام بی قرار عجب دار گونیدر یتش دادیمه — سالیز لار منی تختدن آی هاو ار! آسیر الاریم، جمده گیم تقریبور — آلوب دوره می برو نچه نامدار ایقو بدر باشیم عقل هوشیم گیدوب — گولوب، آغارام گاه دیوانه وار نه رو حیام چیخور جسم مردار دن — نده دینجه لور، قالمشام انتظار نهیس قوللوق ایتدیم که بوملته — منی هر لیور ای پروردکار. عجب یرده آخشم لادیم الغرض — گیچم او لدی ظلمت، گونوم تیره تار، هله بیله جه ایله دیم شرح حال، — شب حامله تا گوره که نه دوغار، یازوب ایله رم نشر ما بعدینی — فجه دور ایده سه فلک کیمداد، ناظمی: «مشدی سژیم قلی»

من دنده پل یو خدی، چخارت سن ویر، «آند او لسوون الله شهیدی، قاسیانک آچاریتی نوکر قویوب جیلینه گیدوب ایوه». بوده بر قسمی.

بر قسمی ده «آخوند گلیر» دی.

چوخ وقت او لور که ملت پرست لک دن و معارف دن دم ووران بر جناب غازیه ساتانک بیانک کسوب بر غازیه ایسته دی. آچوب غازیه نی و باشلیور یاوش یاوش تیغرا ف خبر لری نی او خوماغه، و هر دن بر بیز لک نن او غلاندان بو جور سوزلر سو رو شور که «ملا، بالا، گوندہ نیچه غازیه ساتیرسان،» بولی سور و شوب یا وشجه کیچیز او بیری تیغرا ف و گوزلری ایله اونی ده او خویوب گینه او غلانی دانیشیقه تو تور که «بالا، نقل ایله گوروم، آتاک نه او سته حاجی کربم عمود ایله یولا گیتمیز، گوندہ بر دفعه بیری بیری نک سققالی نی یولور لار،» او غلان یالمیر جواب ویرسون یا یوخ، لاب آخره تیغرا ف خبر لری قور تاراندان سورا حریف بیردن غازیه نی او غلانک او سته آتوب قورخان کیمی دیبور: «آل، آل، گیزات، آخوند گلیر،» بوده بر قسمی.

لعنت او خویانلار.

بر قسمی ده لعنت او خویانلار.

گورورسن که ملانصر الدینک بر نسخه سی کیچیدی بر کس بالائی کیشی نک الینه، او یاندان بو یاندان دولوشوب توکول دیلس ملانک باشلنه، بیری بو شکلینه باخیر، بیری او بیری شکلینه باخیر، بیری ده تاب گنور میوب او غلانک قول تو غیندان بر دانه چکوب چخار دیر و باشلیور تماشا ایله مگه، لعنت چووالی نک آغزی آچیلیر: «باخ، بو لا مذهب گینه ملالاره ساتاشوب، الله سکا لعنت ایله سون، آپار، آپار بو بایی غازیه سینی»

چوخ وقت غازیه ساتانه هله بر ایک قایازده ووروب یولا سالیلار.

هله بر نیچه قسم او خوجی لاریمزده وار. او نلارده قالسونلار گلمن سفره.

«مشهدی موزالان بک»

رجز.

نم مرد مشهور بی فنک عار — بو گز لین دگل که ایدم آشکار، رعایامه حکمیم رو اسدر منیم — چه سائل، دیله چی، کیچل، کور، کار. امور سیاسته بک ماهرم — فراسته من ایتمشم اشتمهار، کالمده یوق ذره نقصان منیم — همی عاقلم، عالم، هوشیار خلاصه باشیم چوخ بیو کدر منیم — هله پیسیم، قول قیچیم بی کنار. اساساً: عدالت صدات لویم — مقیم تک هانی رحملو حکمدار؟ خلاف اولماز اصلا سوزومده منیم — منم عهد پیماندا بک استوار،

ایش میانچی یعنی ملا ایشی او لمامقنه گوره هیج کس جسارت
ایدوب مجلسه نه صدر، نه اعضا او لمادی، حقیقتنا، کیمک هنریدر
ملانک حقنده آچیق و بر طرفانه سوز داشا، بو چوق قورقو-
لو برایش در که هیج کس بونا گریشه یلمز، ملا لارک تکیری،
لعلتی، بد دعاسی و سایر اسباب حربی هامویه یاخشیجه معلوم در.
تعزیه ییرینده گوردیک برجه ملا اوسوفک سوگوش «پولیمه میوتلرینی»
بو چانهجن گورمه مشدیک، اونی دخی گوردیک. عموم جماعتندن
مجلسه صدر اعضا قایلهمادیقی ایچون یالکز «دارالتعطیل» مدرس
اری مجلسه سید چیلدیلر (آدریس - مرحوم میرزا کریمک حجره-
سی)؛ اولمنجی شورانک قراری: ملا میانچی دیمک در، میانچی
ایسه او شخصه دیهارو که او ندان نه الله راضی او لماز نه بنده
بوگا گوره ملا لاردان بزده راضی دگلیک، اما یوقاری باشد
اگلشمک ایستین ملاقک تعزیه به بر قدر کیج گلمگنه عنزی او لوب
بو عنزی ده مجلسه آچماغی نا مناسب گورور وک، ملا آباس
آلی نک گوزل صوتی او لمامقنه گوره اونی بی تقدیر حساب ایدو-
ریک، ملا اوسوف ایسه جنگی خروس او لماقی ایچون ایرانه
گوئندیلسون که گیدوب اوراده «پولیمه میوتلری» آچوب فدائیلر ایله
جنک ایتسون؛ او بری ملا لاره دخی تنبیه لازم در چونکه پیس
ایش گوروب اونک دفعنده چالیشمیان کس پیس ایش گوره نه
شریک، اوگا یولداش در، دیمای او زی ده مقصر اولار بوگا بناء
بونلاره بر آزجه جزا ویرمه‌لی: ملا مختاردان یایلیقنا گندیگی
حلوانی آلوب مجلس اعضالرینه ویرمه‌لی که اون اون بش گون
«پتی پسوندن» آزاد او لسو نلار، حلوا قورتار الدان سورا «دار-
التعطیل» اعضالرینک پتی خرجلرینی بر ایلیک عرضنده هان ملا
لارک بوینده گلمه‌لی (انشالله بویونلاری سینماز) که ملا لارک هر
بری گونده یدی قبکلک بر پتی یاننده ایکی باش سوغان ایشی
گروونک یاریم سلگهک و بر دانه ساری خیار آلوب ویرسون
جنابان مجلس اعضالرینه (مفتنه قوللوق او لمازکی؟) بو جور عدا-
لیانه قرارداد لاردان هامو راضی قالدی علی الخصوص تبل خانه
اعضالری ایله ملا آباس آلی، بو آغای محترم هر چند یمنی
قبک جریمه‌دن آزاد او لموشدی اما بونک بورجی بو اولدی که
هر گون پتی مجلسه اولوب چرتق وورا وورا او جا سس ایله
بو سوزلری او قوسون:

بیا ملا صفا کن جان ملا نگو هرگز نمیشد های های
مسلمانرا رها کن جان مولا نگو هرگز نمیشد های های
سیاه قرمز نمیشد های های
ملا آنم نمیشد های های
«آرمودان بک»

﴿ بالا خانه ده معجز . ﴾

شکا که لعنت:

بلی، باشیاق صحبتی.

بالا خانه ده ییچینچی لر ییچین ییچینچیکاری یرده گورور لر که
بر آرپا ایکی سفل چخار دوب، و اوراغی یره آتوب قاچر لار
اکین صاحبینه خبر ویروب دیبور لر که «گرک فاله با خدیر اسان،
چونکه بو بر معجزدر». اکینچی گیدوب فالچی یه احوالاتی
«دالاژیت» ایلیور و فالچی کتابه با خوب دیبور که گرک بر
دانه قوج بورایه گتوره سن. کیشی راضی او لمور، سبیلی ده بودر
که بر ایکی غازیته لره با خماق ایله بر آز قلبی قارالمش ایمش.
خلاصه، راضی او لمیوب قویور گیدیس ایوینه.

بر فچه وقت ییچنده سورا قلبی قاره اکینچی خرمن
دو گورمش، بردن گورور که دنیانی اود الـوو بورودی: یعنی
خرمه اود دوشوب. بلی، بدیختک ۱۵۵۰ درزی یاندی کول
اولدی.

هه بر. پاره ملعونلارده دیبور لر که فالچی یه اینانماق لازم
دگل در.

ایندی گل گور ذجه اینانماق اولار.

امضا: «مؤمن».

﴿ مجلس . ﴾

دوستکز «یونجا ساتان» ملا نصرالدینک ۲۵ نجی نمره‌سند
«باشد اگلشمک دعواسی» عنوانی مقاله‌سند گنجه مقنه خور-
لارینک (نعمذبالله دیلیم یا گلیلی - ملا دیه‌جیدیم) مرحوم حاجی
حسنک پس مزارنده و وروشمalarقدان سویلیوب دیبور: «ایشیک
آخرینی نظره آلوب گنجه اعیانی بر صلح مجلسی دوزلدیس»
واح..... شکر خدایه که بو مجلس دخی دوزلدی، گنجه‌لیل
ماشقه مسلمانلار کیمی انواع مجلس دوزلتمگه چوق مایل و ماهر
درل. بو صلح مجلسی اگر دوزلمیسیدی گنجه‌لیلک ایشی چوق
فنا اولاردی، یمان بلالر دوچار اولاد دیلار؛ تعزیه ده دوگن ده
ملا ایدی، دوگولن ده؛ هر برینک اوز سوروسی (گنه یا گلیلیم
اوز دسته‌سی دیه‌جیدیم) اوز مریدلری؛ بونلارک دخی بر برینک
نه قدر قوم اقربا سی دوست و آشنایی! آراده صلح او لماسیدی
یقین شهری ایکی تیره ایدوب فاسق محترم‌لر آرایه بر فساد و
بر جنک مغلوبه سلاجایدیلار که ارمی مسلمان دعواسی بونک
مقابلنده بر موشتو لوق اولاد جایدی. صدهزار شکر مجلس دوزلدی
شهر خطأ و بلادن قورتار دی؛ شهرده بر امین منزل او لمادیقی
ایچون مجلس ملا لار مالی شاه عباس مسجدنده مرتب اولدی،
میلسک شوراسی مسجدده ترتیب تاپان «دارالتعطیل» آدنده او-
لان، او نیویرسیتیت ده اولور که بر آدی دخی کربلای اسرائیل
تبل خانه سیدر؛ دونن ایلک دفعه اولراق مجلس جمع او لموشدی؛

﴿ بنای خیر . ﴾

شیشه ده نچه ایل بوندان ایره‌لی خراب او لمش فاحشه خانه

شەھەر تەغراھ ایلەھە خبىر و يېرىلىرى.
مەنلا بۇ گۈنلەردى بىر بىلە كىيەت يور و يېرىپ: آخسقە مەھا
لەندە كۆبىيان حەھىسىنە بىر نىچە آغ سەققال كەند آغاڭلارى، كە
او لۇسۇنلار سيفالله، بېھجىت، و غىزىلىرى، يولك كەنارنىدە چىمن دە
اڭلەشوب كىف ايلىورىشلەر و شراب اىچۇپ بو تولقالارى ھوایە
آتوب تو تورمىشلار.

بو حىن دە آجارادان حسن افندى آدىنە بىر مىن و مەختەرم
افندى آت ايلە كىيچىرىش. بىڭلەر گلوب بۇنىڭ قىباغىنى كىسب
تکىيەف ايلىورىلە كە دوشسون و شراب اىچىسون. افندى راضى
او لمور، بىڭلەر غىظە گلوب افندىنى زور ايلە آتدا يەنديرىش و
بر ايىكى كوتوك ووراندان سورا اىستىورىلەر چاھرى زورنان توڭ.
سوئلەر حسن افندىنىڭ آغزىدە
 يول ايلە كىيچىنلەر بىر طور افندىنى بىڭلەر ئەندىن خلاص
ايدوب آپارىمىلار.

الله بىر بىرگەت و يېرسون مسلمانچىلىقە، يوخسە معطل قالاردىق و
ھېچ بىلەزدىك كە نە يازاق گولەملى اولسون.
ياشاسون آخسقە بىڭلىرى.

«بىلەل»

گىنچە.

نە يازىم؟

ا كىيشى ايندى من نە يازىم؟ بۇ داغىلىميش گىنچەدە ايلە
بىر غەریبە خبىر يۇخىدر، كە گۇتوروب يازاسن، خلقەدە اوخۇيوب
بىر لەذت آپارا. هە بىر شەئى اوز اۆلىقى قاھىدە سىنەدە و هە كەس
اور اۆلىقى ايشىنەدە. دوغەریسى كە من اوزىمەدە لاب معطل قالماشام،
آخر هە نە قىدر فىكەر ايلىورىم ھېچ يازىلاسى بىر مطلب خىالىمە
گىلەمەر. گىلسەدە بىر ايلە غەرەبەلىگى يۇخىدر.

مەنلا گۇتوروب يازاجاغام، كە دىنمزەك سنۇنى اسلامك فەخرى
آخوندىم... بىر نفر مەرحومك قىرخ اىللىك نمازىنى قىلىماقە بىر
آى اوز نەفسىنى اجارىدە و يېرىپ، بش يوز مەناتى جىيشتەنە سالوب،
يەقىملىرى كوتوروب حاجى كەنادە گىتىدە، مكا دىيەجىكىس بۇنىڭ نە
دەخلىنى وار؟ بۇ نە غەريلە خېردر؟ اودر كە بۇ مطلبك اوستىمنى
واز كىيچىرمە، چۈنكە حەقىقەتىدە بۇ بىر ايلە غەرەبە شەئى دەگىلەر.

ھە گاھ يازاجاغام، كە ايرانلى مسجدىدىي اىكى بولوب، يارى
سىنى مىرزا عبدالحسىن مكتىب ايدوب، اللى نفر شەگىرد دولدو-
رۇب و او بىرى يارىسىندا پىر ويردى خىار و گلاس ساتىر،
بۇنىڭدە ايلە بىر غەرەبەلىگى يۇخىدر؛ چۈنكە بۇ عادتى بىر ايشدر.
ھە سەرىندر، قوى خلق نمازى ايشىكىدە قىلسۇنلار. بۇنىدا يازمىرام.
قوى بودا قالسىسون.

ايستىورىم، كە يازام بورسونلى مكتىبنىڭ معلمى شاگىرە دىلى
نى چەخار تەماقە امر ايلىوب و شاگىرددە چەخار داندا، باشىندا بىر
قاپاز سالوب شاگىردى دىشى دىلىنى پارچالىوبىدر؛ بۇنىڭدە دەخلى

بۇ بنای خىرە اشتىراك ايدىلەرە صىيم قلب دە دعا گۈنەريرىك كە
مسلمان قارداشلارى بىلە سعادت دە محروم قويىدىلار، و اميدوار
رېق كە شەھىمىز ئەباڭلۇق و تەرقىسىنە باعث اولان بىلە خىر
ايشلەر بوندان سورا دخىدە يوز و يېرىپ.
ياشاسون مسلمان قارداشلار!...

«بىر دانە اسلام پېرسىت»

خانم

مەختەرم ملا عمۇ! من تەقلىسە تازە وارد اولمىش بىر غەرەبەم
صەنۇقىمەدە فالىچىلىقىدەر. نىچە كە ھاموئىھ مەعلوم در، جىتاب سىخ اسلام
افندىنىڭ اوغلۇ نىچە وقىدىن بىر ايتۇبىدر، ھارادە اولماقىدە مەعلوم
دەگىل، شىيخ جىناپلىرى مەنى چاھىر تىدى ايوالرىنە و بويوردى اوج
شەعبە فالا بالخام. بىر شەعبە بۇ كە: گوروم اوغلۇ ساغدىمى؟ بىرىدە
بۇ كە اگر ساغدىسە گوروم ھارادەدر. بىرىدە بۇ كە گوروم ھا
وقت گەلەجەت. حرم مەحترەمەلىدە اورادە حاضر ايدىلە. من شەروع
ايلىدىم قال آچماقە. بىر مەجي شەعبە بىلە گوستەرىدى كە للەللەحمد آقا
زادە سلامت در. اىكمەجى بىلە گوستەرىدىكە: تېرىزىدە مەجاھەدلەرە قوشۇ
لوب. اوچمەجي دە بىلە گوستەرىدىكە: انشا الله گەلەجەت. جىناب شىيخنىڭ
حرم مەحترەمەلىرى بىوردىلار كە وقىنى دە تعىيىن ايدىم كە ھا واقت
گەلەجەت. يەندە عرض ايدىلە كە وقىنى دە تعىيىن ايدىم كە ھا واقت
آچق اونى دىيە بىلەرم كە تىز گەلەجەت. بورادە شىشيخ جىناپلىرى
حدىن زىيادە غەصىنالاڭ اولوب، ايششكىدىن، ايتىدىن، پېشىكىدىن بىر شەئى
قالمادىكە منه دىلەسون. سېلىدە بۇ كە نە من «باھى» دىلەدىم
«خانم» دىلەدىم. الله ھەمم و يېرسون، مەنى ياخشى باشا سالدى:
اوزوم غەرەبە، فا بىلدە، نە بىلە كەمە باھى دىلەم، كەمە خانم
دىلەم. ايندى يازوب عموم مسلمان قارداشلارا مەعلوم ايدىرىم كە
بۇندان سورا ھە كەس مەنى ايوالىنى آپارسە پېش از وقت مەعلوم
ايلىسون گورك ايدوھ اولان عورتە «باھى» دىلەم، يوخسە «خانم»
مشەھىدى مەش (فالجى) قول يازا بىلە كەمە كەمە خانم
«قىزدىرىمالى» اونك عوضىدىن قول يازدىم.

بىركەت

الله بىر بىرگەت و يېرسون مسلمان ايشلەرنە؛ اوز گەھەمايفەلر ئەيچەندە
ملا نصرالدین كەمە گولەملى سوز يازان زورناللار چۆخ وقت
معەھەل قالىرلار و بىر ايىكى ايل يازاندان سورا دخىي يازىماقە سوز
تاپىميرلار. اما الله مسلمانلارى سلامت ايلەسون: ايلە اىستىورىسىن
كە معەھەل قالاسان، گورورىسىن مەنلا، آخال سىخ دەن بىر كاغذ گەلمىدە،
چۈپ اوخۇيورسان، گورورىسىن كە لاب گولەملى احوالاتدى،
ايلە بىرس احوالاتدر كە اگر روسلەر، يەھو دىلەر، فەنڭلەر دە بىلە
بىر احوالاتنى ئەشىتىسىم، غازىقەلارە ووروب حتى بۇ شەھەردىن او

اور تولایی... پس سیزده ایندی معلوم و مبرهن اولیدیک
مقاله یازافک مقصودی غرض شخصی و عناددن مشقہ بر شی
یو خدر ایستیورلر هر وسیله ایله اولوب اونک اوره گنی صویو-
دوب اونی عالی نیتفدن چوندرسونلر. واویلا.... نه وقته جث.
امضا: مصدق الحق خالق زاده.

حاجی ترخان ده کتابخانه صاحبی المقایفه تکلیف ایدیریل که
لیزه بورجلی اولدیقی ۲۵ منات ۵۰ قیگی گوندرسون اداره مزه.
ملا نصرالدین اداره مسی طرفمند.

اسلامبول ده زورنالمزی ساقان:
سلطان بایزیدده نمره ۱۴ حیات کتابخانه سند کاظم
زاده جنابلری در.

اعلان‌نامه

بادکوبه‌ده مهمانخانه اسلامیه

Гостинница „Исламія“ въ гор. Баку.

نمره‌لرینک قیمتی ۱ مناتدن بش مناته قدردر. آشپز
خانه‌مزده هر جور آسیا و یوروپا خورکلبری موجوددر،
اسفر احتمانی سون مشتریلردن مهمانخانه‌مزی بر دفعه گلوب
گورمه‌لری رجا اولنور. پاسپورت‌سز مسافرلر رحمت
چکمه‌سونلر، چونکه دیوان حکمه گوره قبول
اولونمیا جاقلا. آدریسمز: غوبرنسکی کوچده لا لیوفک
ایوینده مهمانخانه اسلامیه.

صاحب مهمانخانه اسمائیل محمود زاده.

Баку, Губернская ул. номера „Исламія“, телев. № 1251

آ بزار
چوخ باختی
شو قو لا د

3

مویر اسیتین

لئوپولد استولنکنده و شرکاسی لک
درمان کارخانه سندن.

وقت‌سز ضعیفلک و «نیرو» آزارلاری ایچون
اعلا معالجه‌در.

چوخ حکیم‌لر طرفمند امتحان اولونوب همیشه
ایشله‌نن و آزارلی‌لار ایچنده آرتق شهرت تایان درمان‌در.

هر یerde ساتیلر. قیمتی آنجاق ایکی منات‌در.

آدریس: اصل آماری: موسوقاده، نیقوسیا یه گوچده نمره ۱۰.

Москва, Никольская, 10. Леопольд Столлинг и К-о.

Шубه‌سی، ییرلین‌ده.

Берлінъ, 0, 27 Schicklerstrasse №6.

متحببه یو خدر. معلمدر کیفی نه طور ایستمده، شاگردیده او
قاعده ایله دو لمگه اختیاری وارد. و برده که چوخ بویوک
ایش گوره‌بلدر. باز او زیمز همیشه معلمه قاپشیریریق که اتنی
سندک سوهوگی منیم. غرض بونیدا یازمیرام.

ایندی قالمیشام معطل او زیمده یالمیرم، که نه یازیم! ملا
دانی! هرگاه فرصت اوسا، منه یاز معلوم ایله گوریم که نه یازیم?
از طرف دوستکن «یوفجا ساقان».

پوچتا قوطی سی

دوستمزمده: دابانی چانداخ خالایه یازیلان شعرلر بر آز قیز
قیرو بالار.

سلیمان‌ده آغا علی بکدن شکایت گوندرنه: تائیدیقز آداما
اعتبار ایده یالمیریلک.

اداره‌دن

کیچن نومره‌ده پوچتا قوطی سند باطوملی مصطفی نی آبخاز
یازمشدیق. ایندی لیزه باطومدان یازیرلار که جناب مصطفی
آبخاز دگل.

مدیر و باش مجرمه جلیل محمد قلی زاده.

بيان الحق.

(اداره‌یه مکتوب)

۲۵نجی نمره‌گزده «آخوندلر ترقی سی» آدلو بر مقاله او خو
دوچ چوق افسرده اولدوچ، اوکا گوره اَر هامو آخوندلر
بزیم معلموز کبی وطن دوست و ملت پرست اولايدیلار، ایندی
لکده تمام ملت اسلام ظلمت جهله‌دن و خرافات موهومات تویو
سندن نجات تاپمشدیلار، بزیم بو معلموز همیشه وطن و ملت
یولنده چالشوب و ماهرانده مقیم اولوب مجلس داغلاندان سورا
محمد علی مارزافک استفاده‌دن قورخوب مسافرت اختیار. ایلیوب
ایندیلکده بزیم مکتبه بزنجی قلاس درسلریدنک معلمیدر هفتنه‌ده
بر ساعته شریعت دیبور. یازیلمشده بو شخص روس شاپقاوی
قویوب واراتیلک کیچیروب.... بونلار تمام صرف یالان و بهتان
محض در، بو سوزلری یازانک مقصودی غرض شخصی عناد و
لجاجت‌دن باشه برشی دگل، نجه که بصیرت اهلله معلوم و
آشکاردر گندس‌تانده امکانی یو خدر بر کس عمامه‌نی آتوپ روس
شاپقاوی قویسون، بلکه خود شهرده بیلد. فرض ایده‌لم بومعلم
باشی آچق جورک بیور، یا خود عمامی گوتوروب مسلمان بورک
قویوب، نجه که عمامه‌لیلر رسمی بود، اوز ملزملرنده یا خود
کندلرنده و محله‌لرنده بورک قویارلار یاخود واراتیلک کیچیروب....
بونلار هانسی شریعت و طریقت و وجданه مخالفدر، و جماعت
نه بیلور فلانکس اوز ایوینده باشی آچیق چورک بیور یا باشی

اداره مزده ساتیلان کتابلار:

۰۶۰۳۰۶۰۴۰۸۰۸۰۳۰۱۰۰۰

۷ قیک	۷ قیک	سعید اوردو بادی	وطاق و حریت
۵ قیک	۵ قیک	ولگینشنین	آزاده دانشماق
۱۰ قیک	۱۰ قیک	سعید اوردو بادی	غفلت

«فالوزنی» واسطه‌سی ایله ایستینلر هر سفارش‌هه ۱۷ قیک آرتق پوچت خرجی ویرجکلر.

شاگرد دفترلری: اداره‌ده یوز دانه‌سی ۲ میلت ۴۰ قیک.

Мамед-Али ШАХОВ
НАРОДНОЕ ДВИЖЕНИЕ
ВЪ КРАѢ ЛЬВА И СОЛНЦА
Цѣна 1 рубль
СКЛАДЫ ИЗДАНІЯ: Тифлісъ
КН. ТОР. ГУТТЕМБЕРГ
Александровъ ТИПОГР.
„ШИРАКЪ“
АТРПЕТЪ

روس دیلنده تازه
کتاب
محمد علی شاه
یازان: آتریت.
ایرانی ایندیکی حالی
ساتیلیر: تقليسده «غو
تیبلرگ» کتابخانه‌سنده
و آلیساندرو پولده
«شیراک» مطبعه سنده.
قیمتی پوچتا خرجی
ایله بر میلت در.

ژورنا لمزگ تازه و گمه نموده لری و کتابلاری با کوده ساتیلیر
پاراپت‌ده و ازانشو فسکی و رانکیلسکی کوچه لرگ کوچنده مشهدی ایوب
علی اکبر اوچ دکاننده. خواهش ایدنلر اورایه تشریف گتورسونلر.
ژورنالک هر بر نسخه‌سی نک قیمتی علی اکبر اوچ دکاننده
۱۲ قیکدر. ال ده ساتانلارده ۱۵ قیکدر.
اعلان و آبونه قبول ایتمک ایچون‌ده و کیلمز هان مشهدی
ایوب علی اکبر اوف در.

اعلان
«صحبت با سر رفیقیم و یازالله غربیانه نیر» آجیق
و شیرین فارس دیلنده یازیلمش ۶۳ صحیفه‌دن عبارت
اولان همین کتاب ۲۵ بند نظم ایله وطنکحالی یولنده
فاله ایدیر. بو کتاب غیرت مطبعه‌سنده تازه چاپ‌دان چخوب
موقع انتشاره قویولدی. قیمتی ۴۰ قیک.
خواهش ایدنلر بو آدریسه رجوع ایتسونلر: تقليس
ده، آلمجی حصه‌ده، باقائیچسقی کوچده ۹ نومزدی
ایوده، شاعر نیر جنابلرینه یا اینکه ملانصرالدین اداره‌سنه.
همین شاعرگ «مرأت و طن آدلی تازه چاپ‌دان چخمنش
کتابی کنه ساتیلماقدنده، قیمتی ۱۰ قیک، خواهش ایدنلر
همین آدریسه رجوع ایتسونلر.

کتابلارک آدلاری	یازانلار	اداره‌ده	پوچتا خرچله	قیمت لری
درس کتابلاری:	چیر نیایوسقی	۳۵ قیک	۴۰ قیک	ومن دیلی اولمچی ایل ایچون درس کتابی
تورک الفبایی —	علم م. محمود بث اوف	۲۰ قیک	۲۴ قیک	برنجی کتاب اولمچی ایل ایچون درس کتابی
بصیرت‌الاطفال ایمچی	گمنجه معلمی مرزا عباس ملا زاده	۲۰ قیک	۲۴ قیک	اوشق باغچه‌سی برنجی ایل ایچون درس کتابی رشیدیک افندی‌زاده
ایل ایمه‌ن درر کتابی	میرزا عباس ملازاده	۸ قیک	۳۰ قیک	مشق مجموعه‌سی
قرائت کتابلاری:	آخوند ارس زاده	۱ میلت	۱۶ میلت	شرح الفرایض
بسیم و سهراب (گوزل شکل‌ای)	عباس آقا غاییوف	۱ میلت	۲۰ میلت	بسیم و سهراب (گوزل شکل‌ای)
زاده و ملانصرالدین.	آخوند یوسف طالب زاده	۲۰ قیک	۱۵ قیک	بزه هانسی علم لازم آخوندابوتا ب مرحوم، ع حسین زاده، فایق نعمان
مانستا زینال (شکل‌ای)	مانصرالدین	۱۷ قیک	۱۵ قیک	مانستا زینال (شکل‌ای)
قربانعای بک (شکل‌ای)	»	۱۷ قیک	۱۵ قیک	قربانعای بک (شکل‌ای)
ایرانده حریت (شکل‌ای)	»	۱۷ قیک	۱۵ قیک	ایرانده حریت (شکل‌ای)
ملت دوست‌لری	حقویر دیلوف	۵ قیک	۷ قیک	ملت دوست‌لری
شیخ وزیر و	میرزا ملکوم خان	۲۰ قیک	۲۴ قیک	مبدع ترقی (فارسچه)
حقیقت اسلام	آخوند یوسف طالب زاده	۵۰ قیک	۵۰ قیک	حقیقت اسلام
اسلام تاریخی (برنجی حصه)	»	۴۵ قیک	۴۵ قیک	اسلام تاریخی (برنجی حصه)
اسلام مکملتلرینک خریطه‌سی	»	۲۵ قیک	۲۵ قیک	اسلام مکملتلرینک خریطه‌سی
معلم الشریعه (برنجی حصه)	»	۴۰ قیک	۴۰ قیک	معلم الشریعه (برنجی حصه)
معلم الشریعه (۲ مجی حصه)	»	۵۰ قیک	۵۰ قیک	معلم الشریعه (۲ مجی حصه)
ایکی اوشق	میرزا عبدالله طالب زاده	۲۰ قیک	۲۰ قیک	ایکی اوشق
قالنی مصادمه	»	۵ قیک	۵ قیک	قالنی مصادمه
آثار احمدیک جوانشیر	»	۳۰ قیک	۲۵ قیک	آثار احمدیک جوانشیر
(ملی شعر مجموعه‌سی)	»	۳۵ قیک	۴۱ قیک	(ملی شعر مجموعه‌سی)
حساب مسئله‌لری	حمدیک یوست بگوف	۱۰ قیک	۴۰ قیک	حساب مسئله‌لری
صحبت باس رفیق	شاھر نیر	۱۰ قیک	۴۰ قیک	صحبت باس رفیق
مرآت وطن	»	۱۰ قیک	۱۰ قیک	مرآت وطن

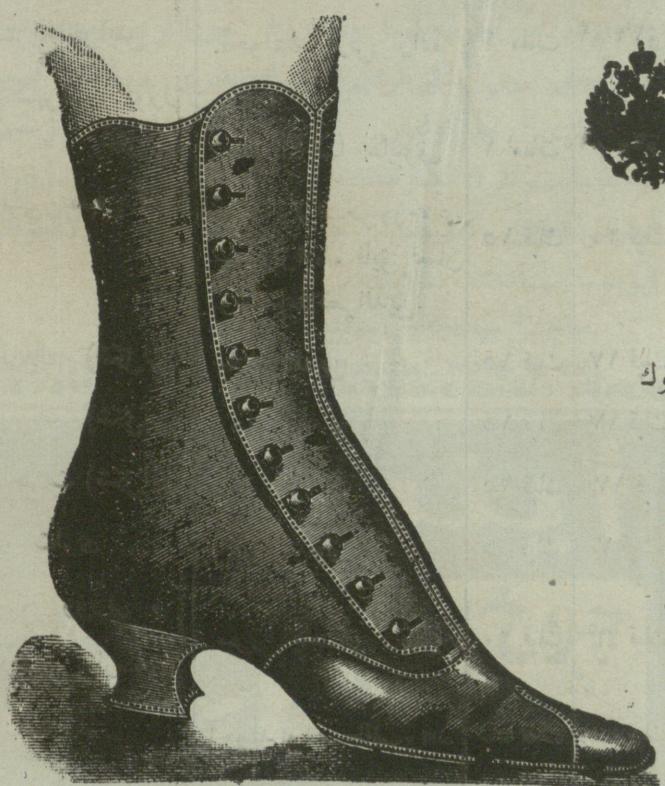
МОЛЛА-НАСРЕДИНЪ

КОНТОРА и РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлісъ.
Давидовская ул. 6 № 24.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САЛІРІЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦВНА на ГОДЪ:
Съ доставкою 5 руб.
За границу 6 руб.
ЦВНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
пятнадцати впереди текста 10 коп.
позади „ 7 коп.

خوسرویف چارسوسی نئى تعمیدى قورتاروب و بوراده اجاره يە ويريلور: ماگازینلر، فانترالار، او طاق -
لار و آمبارلار هرجور مال يغماق ايچون، نجه كە قند، دەرى، فرش، تاخىل، دوگى، توتون، چا خىر و غيره.
ايولارڭىز جملەسى ايشيق و قورىدرلاو. قىمتلىرى معتمىلدر. ۋانىشماقىدىن او تىرى محىص ھەمىن چارسونىڭ
48 نومۇرەلى قاتۇرىنىڭ مراجعت ايتىمەلى در.

پېر بورغۇدە «مېخانىچىسى» شەركىتىك

چوخ اعلا

آياخ قابلارى

راتقاووی، تىكىبىمىش و وينتلى، ھر فاسوناھ، ھر بىر بويوك

ماغازىدە ساتىلىرى.

ФАКТЧНОЕ КЛЯТВЕ

اصل ماللارڭىز اوستىنە

روس — آميريقا رىزىن مانوفاكتوراسى نئى شىتى

قىرماسى «ترەوغولنېق»

(اوج گوشىلى)

ПОДЪ ТРЕУГОЛЬНИКЪ ФИРМОЙ

ھمان درى اسقلادى و بعضى زاغرا و روس آميريقا رىزىن قالوشلارى
لۇردە نېچىنى مال لار مانوفاكتوراسى نئى

پېر بورغۇدە «مېخانىچىسى» شەركىتىك

آياق قابلارىندىن او تىرى «قىرىما» و «آپرىتۇرما»

Турция и Крымъ

POTTEP.

نهانی: نامنیره قاچوب اوزکری یورمایون: سیزادلشان هیچ که درن دگلم ..

ـ آى

ـ آى سىزى آكوب دوغان تون بەتىن دەشىوں : تو بىجا قالار حيوانلار راھىت گىتسوند ...
Не нараме сасыбоссар, о - жоджан ! ..